

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ter informatie aan de Minister voor Natuur en Stikstof

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

TER BESLISSING

Datum
27 maart 2023

Kenmerk
DGA-DAD / 26766888

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota

Openbare beslisnota Kamerbrief analyse
uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid ingetrokken
amendement Wassenberg (doden van dieren)

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

In het debat over dierenwelzijn buiten de veehouderij van 26 januari 2023, heeft u toegezegd de Tweede Kamer voor de plenaire behandeling van het Wetsvoorstel aanpak dierenmishandeling en dierverwaarlozing (35892) te informeren over de analyse van de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het ingetrokken amendement van het lid Wassenberg. Bijgaand vindt u de brief. De wetsbehandeling staat gepland op woensdag 5 april.

Geadviseerd besluit

U kunt de brief ondertekenen.

Kernpunten

- Tijdens het plenaire debat op 21 april 2021 over de wijziging Wet dieren in verband met de uitvoering van de herziene Europese diergezondheidswetgeving ('AHR I') diende het lid Wassenberg (PvdD) een amendement in (bijlage 1).
- Het amendement beoogde dat geen enkel gehouden dier 'zomaar' meer mag worden gedood, met uitzondering van dieren gehouden voor bedrijfsmatige productie van dierlijke producten en in aangewezen gevallen op basis van art 1.10 Besluit houders van dieren (Bhd).
- Het lid Wassenberg heeft het amendement ingetrokken nadat uw voorganger hem in overweging had gegeven om de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het ingetrokken amendement met de uitvoeringsorganisaties in kaart te brengen.

- De uitkomsten van de analyse worden weergegeven in bijgaande Kamerbrief.
- BuRO van de NVWA heeft een risico-inschatting gemaakt. Deze risico-inschatting stuurt u geanonimiseerd mee aan de Kamer (bijlage 2).
- Belangrijke punten in de brief zijn:
  - In het algemeen wordt de gedachte achter het voorstel van het lid Wassenberg positief gewaardeerd. De politie verwacht dat ze door het voorstel van het lid Wassenberg in bepaalde gevallen gemakkelijker kan optreden tegen houders die doden.
  - Uit de analyse blijkt dat het voorstel, door de wijze waarop het is opgesteld, betrekking heeft op alle gehouden diersoorten en heeft daardoor een verstrekkende werking.
  - De impact is daarmee groot en niet alle gevolgen zijn te overzien. De verwachting is daarom dat het voorstel van het lid Wassenberg niet uitvoerbaar en niet proportioneel is op deze manier.
  - De NVWA acht het verbod niet handhaafbaar. Zij heeft geen capaciteit en mogelijkheden om naleving van het verbod in de privésfeer (waar het doden veelal plaatsvindt) te controleren.
- Er is gezocht naar een alternatief voorstel dat werkbaarder is dan het huidige voorstel van de indiener, maar wel tegemoet komt aan de onderliggende wens van het voorstel om zoogdieren alleen in specifieke gevallen te mogen doden.
- Wij adviseerden u eerder een algemene maatregel van bestuur (AMvB) voor te bereiden waarin het verbod is gericht op zoogdieren en ganzen en het daartoe benodigde formele wetgevingstraject op te starten waarin nut, noodzaak, proportionaliteit, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de verbreding van het verbod zorgvuldig in kaart worden gebracht.
- Het voorstel van zoogdieren+ganzen komt tegemoet aan de ingeschatte wens om het doden van zoogdieren niet zonder meer mogelijk te maken zoals beschreven in de toelichting op het ingetrokken amendement.
- Onze inschatting is daarnaast, dat elke andere afbakening binnen de klasse zoogdieren lijdt tot allerlei discussies.
- U wordt geadviseerd het verbod op het doden niet te koppelen aan de systematiek van de positieflijst. Voor gehouden dieren die niet op deze lijst staan, geldt straks een overgangsrecht waardoor een verbod gekoppeld aan de positieflijst effectief geen verschil maakt voor deze diersoorten.

Gevolgen van inperking reikwijdte

- Voor alle alternatieve voorstellen (ook bij inperking van de reikwijdte) zal artikel 1.10 van het Besluit moeten worden aangevuld met gevallen waarin gehouden dieren wél mogen worden gedood. Het betreft dan bijvoorbeeld overtallige dieren in dierentuinen, of de thuislucht etc.
- Hiervoor zal aanvullend onderzoek uitgevoerd moeten worden om een goede afweging te kunnen maken over het regelen van extra uitzonderingsgronden.
- Dat is overigens ook het geval wanneer het verbod op het doden van zoogdieren en ganzen in de wet zelf zou worden opgenomen bij amendement, in plaats van dat de reikwijdte van het verbod op doden bij AMvB wordt uitgebreid.

- Wanneer zowel de aanwijzing van zoogdieren en ganzen als de uitzonderingsgronden bij AMvB worden geregeld, is verzekerd dat alle regels tegelijkertijd in werking treden. Wanneer het verbod bij amendement in de wet wordt opgenomen, en de uitzonderingen in een AMvB, ontstaat de situatie dat zolang de AMvB met uitzonderingen nog niet gereed is, het (aangenomen) amendement nog niet in werking kan treden.
- Voor elk alternatief geldt overigens nog steeds dat de handhaafbaarheid ingewikkeld ligt vanwege de privésfeer waar het doden veelal plaatsvindt.